

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

HOTĂRÂRE privind modificarea Hotararii Guvernului nr. 341 din 12 aprilie 2023 privind aprobarea obiectivelor etapei a XXIII-a 2023 a Programului de realizare a Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor pe perioada 2010-2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 256/2010

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ: inițiativa Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale

2.2. Descrierea situației actuale.

Prin lege, activitățile de intervenții active în atmosferă sunt de interes public național și se desfășoară în concordanță cu recomandările Organizației Meteorologice Mondiale, respectiv cu convențiile internaționale în domeniu. Aceste activități sunt complexe și au caracter plurivalent, de cercetare și de protecție operațională față de dezastrele provocate de fenomenele meteorologice periculoase sau dăunătoare. Strategia de dezvoltare a SNACP a fost aprobată prin HG nr.256/2010 pentru aprobarea **Programului de realizare a SNACP 2010-2024** ca urmare a necesității adoptării unor măsuri active pentru reducerea riscurilor cauzate de fenomenele meteorologice periculoase: grindină, ploi torențiale, secete severe, etc.

Programul de realizare a Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor a parcurs XXII de etape anuale de dezvoltare, implementarea acestuia desfășurându-se până la crearea în România a unui sistem național coerent, în măsură să asigure protecția populației și a economiei la efectele și pagubele provocate de căderile de grindină și a secetei severe din sudul și sud-estul României.

Obiectivele Programului se vor atinge treptat, pe măsura implementării Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor, în conformitate cu prevederile Legii nr. 173/2008 privind intervențiile active în atmosferă cu modificările ulterioare.

Potrivit legii mai sus menționate, prin hotărâri ale Guvernului se stabilesc, anual, obiectivele, precum și fondurile ce urmează a fi alocate pentru realizarea acestora. Obiectivele includ atât activități de cercetare-dezvoltare specifice domeniului, realizate

de Proiectantul General al SNACP, cât și realizarea de investiții, lucrări de construcții-montaj și achiziții dotări necesare pentru extinderea Sistemului, realizate de agenți economici din piață.

Până în prezent, în cadrul celor XXII de etape de dezvoltare ale Programului, s-au realizat următoarele obiective:

- studiu de fezabilitate "Dezvoltarea capabilității de combatere a căderilor de grindină a Unității Pilot de Combatere a Căderilor de Grindină Prahova";
- studiu de fezabilitate "Dezvoltarea capabilității combaterii căderilor de grindină și extinderea domeniilor de activitate pentru intervenții active în atmosferă și aplicații în agricultură a Centrului Zonal de Coordonare MOLDOVA și a Unității de Combatere a Căderilor de Grindină Moldova 1 Iași cu grupurile de combatere din structură".
- proiecte tehnice, execuție lucrări și achiziție echipamente, operare în vederea omologării Unității Pilot de Combatere a Căderilor de Grindină Prahova- Centrul Zonal de Coordonare Muntenia;
- proiecte tehnice, execuție lucrări și achiziție echipamente, operare în vederea omologării Unității de Combatere a Căderilor de Grindină Moldova 1 Iași - Centrul Zonal de Coordonare Moldova;
- proiecte tehnice și execuție lucrări de C+M, dotări și operare în vederea omologării Unității de Combatere a Căderilor de Grindină Moldova 2 Vrancea - Centrul Zonal de Coordonare Moldova;
- proiecte tehnice și execuție lucrări C+M, dotări și operare în vederea omologării Unității de Combatere a Căderilor de Grindină Timiș - Centrul Zonal de Coordonare Transilvania;
- proiecte tehnice și execuție lucrări de C+M, dotări și operare în vederea omologării Unității de Combatere a Căderilor de Grindină Mureș - Centrul Zonal de Coordonare Transilvania;
- proiecte tehnice, execuție lucrări de C+M, dotări și operare în vederea omologării Unității de Combatere a Căderilor de Grindină Oltenia - Centrul Zonal de Coordonare Muntenia;
- studii, proiecte tehnice, pentru realizarea Unității de Combatere a Căderilor de Grindină Maramureș - Centrul Zonal de Coordonare TRANSILVANIA;
- programe experimentale prin experimente locale de mică amploare pentru creșterea/uniformizarea precipitațiilor în regiunile: Banat, vestul Olteniei, sud-estul și

nord-nord-estul României;

- programe experimentale prin experimente locale de mică amploare pentru aplicații din domeniul modificării vremii;
- efectuarea bilanțului de mediu prin exploatarea Unității Pilot de Combatere a Căderilor de Grindină Prahova;
- studii de meteorologie, climatologie și hidrologie privind impactul aplicării tehnologiilor de intervenții active în atmosferă.

Fiecare din unitățile menționate asigură protecția la căderile de grindină a populației și a principalelor bazine pomicole și viticole din județul menționat și din 2-4 județe limitrofe.

În cadrul etapei a XXIII-a 2023 a Programului de realizare a Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor, a fost aprobat HG 341/2023, au fost prevăzute a se realiza următoarele obiective:

- Centrul Zonal de Coordonare MOLDOVA

- Studii, proiecte tehnice, execuție lucrări, achiziție echipamente și dotări, în condițiile legii pentru Centrul Zonal de Coordonare MOLDOVA - Unitatea de Combatere a Căderilor de Grindină Moldova 1 Iași;
- Studii, proiecte tehnice, execuție lucrări, achiziție echipamente și dotări, în condițiile legii, pentru Unitatea de Combatere a Căderilor de Grindină Moldova 2 Vrancea;
- Studiu de fezabilitate pentru Unitatea de Creștere a Precipitațiilor MOLDOVA;
- Studii, proiecte tehnice și execuție lucrări pentru înființarea de noi grupuri de combatere - CZC MOLDOVA;

- Centrul Zonal de Coordonare MUNTENIA

- Studii, proiecte tehnice, execuție lucrări, achiziție echipamente și dotări, în condițiile legii, pentru Unitatea Pilot de Combatere a Căderilor de Grindină Prahova;
- Studii, proiecte tehnice, execuție lucrări, achiziție echipamente și dotări în condițiile legii, pentru Unitatea de Combatere a Căderilor de Grindină Oltenia;
- Studiu de fezabilitate pentru Unitatea de Creștere a Precipitațiilor MUNTENIA;
- Studii, proiecte tehnice și execuție lucrări parțiale pentru înființarea de noi grupuri de combatere - CZC MUNTENIA

- Centrul Zonal de Coordonare TRANSILVANIA

- Studii, proiecte tehnice și execuție lucrări, în condițiile legii pentru Centrul Zonal de Coordonare TRANSILVANIA - Unitatea de Combatere a Căderilor de Grindină Mureș;
- Studii, proiecte tehnice, execuție lucrări, achiziție echipamente și dotări, în condițiile legii, pentru Unitatea de Combatere a Căderilor de Grindină Timiș;
- Studii, proiecte tehnice, execuție lucrări, achiziție echipamente și dotări, în condițiile legii, pentru Unitatea de Combatere a Căderilor de Grindină Maramureș;
- Studii de fezabilitate pentru înființarea de noi grupuri de combatere - CZC TRANSILVANIA;
- **Cercetarea științifică, dezvoltarea tehnică și tehnologii de intervenții active în atmosferă.**

Pentru finanțarea acestora este necesară suma **86.650** mii lei credite de angajament și **27.000** mii lei credite bugetare.

Având în vedere că în derularea procesului investitional au intervenit disfuncționalități în ceea ce privește obținerea terenurilor necesare amplasării punctelor de lansare din cadrul unităților de combatere a căderilor de grindină, a certificatelor de urbanism, a avizelor necesare și a obținerii autorizațiilor de construire, fondurile aferente realizării etapei a XXIII-a 2023 a Programului de realizare a Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor pe perioada 2010-2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 256/2010, prevăzute în anexa la Hotărârea Guvernului nr 341/2023, se diminuează la suma de 62.000 mii lei credite de angajament și 11.500 mii lei credite bugetare.

Fondurile rezultate în urma diminuării, respectiv credite de angajament în valoare de 24.650,00 mii lei și credite bugetare în valoare de 15.500,00 mii lei, se utilizează pentru asigurarea funcționării Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor până la data de 31.12.2023, cu încadrarea în bugetul aprobat Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pe anul 2023 la cap. 80.01 "Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă", titlul 55 "Alte transferuri", alin. 55.01.05 "Programul de realizare a sistemului național antigrindină".

2.3. Schimbări preconizate

Prin realizarea obiectivelor acestui act normativ se extinde infrastructura Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor prin înființarea și dezvoltarea Unităților de combatere a căderilor de grindină și implicit creșterea suprafeței protejate la căderile de grindină, precum și creșterea precipitațiilor în zone afectate de secetă.

Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Încă de la înființare, dezvoltarea și funcționarea infrastructurii SNACP s-a făcut în strânsă corelare cu politicile naționale privind adaptarea la schimbările climatice. Protecția împotriva grindinei, activă în special pentru bazinele viticole și pomicole din Muntenia, Moldova, Oltenia, Banat și centrul Transilvaniei, este în curs de extindere în toate regiunile țării, pentru a răspunde atât nevoilor prezente, cât mai ales provocărilor viitoare produse de schimbările climatice. Recent, România a făcut pași importanți în consolidarea capacității de combatere activă și eficientă a riscului de secetă prin realizarea de experimente locale de creștere a precipitațiilor în zone cu deficit major de umiditate. La acest moment, protecția antigrindină și mai ales infrastructura de creștere a precipitațiilor sunt în curs de dezvoltare la nivelul întregii țări și de conectare la nivel transfrontalier, aspect deosebit de important pentru sustenabilitatea și perspectiva de dezvoltarea a sistemului în contextul accelerării hazardurilor climatice.

Beneficiile implementării acestui act normativ vizează realizarea de investiții în domeniul intervențiilor active în atmosferă, astfel încât România să poată deveni o țară cu economie rurală rezilientă, care să combată cu succes efectele schimbărilor climatice.

3.2. Impactul social

Proiectul de act normativ va avea un impact pozitiv prin protejarea populației și a bunurilor acesteia la căderile de grindină, prin măsuri active de intervenție, precum și asigurarea resurselor de apă, complementar irigațiilor

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Scopul Programului este de a proteja populația și economia, în special agricultura, ca urmare a pierderilor cauzate acesteia de către fenomenele meteorologice periculoase, îndeosebi căderile de grindină, care, în contextul modificărilor climatice, devin tot mai intense, precum și creșterea precipitațiilor în zonele semiaride ale țării.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

În fiecare an, fenomenele meteorologice severe distrug mii de hectare de culturi valoroase, cauzând pierderi mari pentru economia rurală și afectând capacitatea și încrederea fermierilor de a investi într-un sector cu risc climatic ridicat. Deoarece schimbările climatice sunt accelerate și progresive în ultima perioadă, este necesară o continuă acțiune de prevenire și combatere a efectelor acestora. Sistemul se dezvoltă la nivel regional: unitățile de combatere a căderilor de grindină (UCCG) și punctele de lansare (PL) a rachetelor antigrindină din structură protejează culturile agricole cu valoare economică ridicată, comunitățile rurale și infrastructura publică și privată din mai multe județe din regiunile în care sistemul este operațional, și care prezintă un nivel ridicat de vulnerabilitate față de fenomenele meteorologice periculoase.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Ca urmare a bilanțului de mediu pentru exploatarea Unității Pilot de Combatere a Căderilor de Grindină Prahova, efectuat în conformitate cu prevederile HG nr. 390/2007 pentru aprobarea obiectivelor etapei a VIII-a a Programului de realizare a Sistemului național antigrindină a rezultat un impact nesemnificativ asupra mediului.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

În contextul schimbărilor climatice, al creșterii tot mai accentuate a nivelului de dioxid de carbon în atmosferă, de creștere a temperaturii la nivel mondial, de înmulțire a numărului și intensității fenomenelor meteorologice periculoase, **România a dezvoltat capacități operaționale și tehnologii de modificare locală a vremii prin intervenții active în atmosferă în scopul însămânțării norilor.**

Prin realizarea obiectivelor etapei XXIII-a se urmărește dezvoltarea de noi tehnologii de creștere a precipitațiilor și de combatere a căderilor de grindină care sunt principale direcții de acțiune în stabilirea perspectivelor de dezvoltare ale activităților de intervenții active în atmosferă

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Combaterea locală a efectelor globale ale schimbării climei este o prioritate pentru sectorul agricol și de dezvoltare rurală din România care beneficiază astfel de măsuri active de diminuare a riscurilor climatice prin servicii de intervenții active în atmosferă.

Implementarea SNACP este o măsură de susținere a producției de alimente și de reducere a vulnerabilităților agriculturii meteo-dependente. Investițiile în creșterea rezilienței sectorului alimentar și în utilizarea responsabilă și eficientă a apei, energiei și resurselor publice contribuie la creșterea suprafețelor productive și protejate față de hazardurile vremii.

Prin atingerea obiectivelor etapei XXIII-a 2023 Programului de realizare a Sistemului Național Antig grindină și de Creștere a Precipitațiilor se urmărește consolidarea rezilienței și capacității de adaptare la riscurile legate de climă și dezastrele naturale în toate regiunile țării noastre.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a). buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i). impozit pe profit						
(ii). impozit pe venit						
b). bugete locale	-	-	-	-	-	-
(i). impozit pe profit						
c). bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i). contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a). buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i). cheltuieli de personal						
(ii). bunuri și servicii						
b). bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i). cheltuieli de personal						
(ii). bunuri și servicii						
c). bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i). cheltuieli de personal						
(ii). bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-

4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: Nu este cazul.						
4.8. Alte informații Din valoarea totală a obiectivelor de investiții aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 70/2017, Hotărârea Guvernului nr. 67/2018, Hotărârea Guvernului nr. 280/2019, Hotărârea Guvernului nr. 681/2021 și Hotărârea Guvernului nr. 426/2022 au mai rămas de decontat credite de angajament în valoare de 6.023,415 mii lei, sume ce vor fi decontate până la 31.12.2023. Fondurile pentru finanțarea obiectivelor prevăzute la art. 1 se asigură din bugetul aprobat Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pe anul 2023 la Cap. 80.01 <Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă>, titlul 55 <Alte transferuri>, art 55.01 ”Transferuri interne”, alin. 55.01.05 <Programul de realizare a sistemului național antigrindina>						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Nu este cazul
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul.
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) Nu este cazul.
5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE Nu este cazul.
5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Potrivit Legii nr. 173/2008 privind intervențiile active în atmosferă la activitatea din domeniu participă autorități publice centrale și locale, organizații neguvernamentale, organizațiile beneficiarilor.

La stabilirea zonelor protejate, cât și la obținerea avizelor necesare realizării investițiilor din Program, au participat instituțiile abilitate ale statului, cât și autoritățile administrației publice locale.

Alegerea organizațiilor/instituțiilor implicate s-a făcut potrivit atribuțiilor legale și capacității tehnico-științifice ale acestora.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Realizarea investițiilor prevăzute în Program s-a făcut cu colaborarea autorităților administrației publice locale încă din faza de studii

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Legislativ.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ.

Au fost respectate prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Acțiunea de informare s-a realizat prin afișarea proiectului pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, www.madr.ro la data pentru o perioadă de 10 zile calendaristice.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Punerea în aplicare a proiectului de act normativ se face potrivit prevederilor Legii nr. 173/2008 privind intervențiile active în atmosferă, cu modificările și completările ulterioare, fiind implicată Autoritatea pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor nefiind necesare înființarea sau extinderea competențelor altor instituții.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

În acest sens, s-a elaborat prezentul proiect de Hotărâre a Guvernului, privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 341 din 12 aprilie 2023 privind aprobarea obiectivelor etapei a XXIII-a 2023 a Programului de realizare a Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor pe perioada 2010-2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 256/2010, pe care îl supunem spre adoptare.

MINISTRUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Florin-Ionuț BARBU

AVIZĂM FAVORABIL

MINISTRUL FINANTELOR

Marcel-Ioan BOLOȘ

**MINISTRUL
MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR**

Mircea FECHET

VICEPRIM-MINISTRU,

Marian NEACȘU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Alina-Ștefania GORGHIU